

Cultura i Espectacles

ARQUEOLOGIA

Unes excavacions revelen que la façana de Sant Quirze no és del segle XII sinó del XVIII

L'església del monestir va tenir durant anys **enganyats els experts** per un «decalaix» d'uns 500 anys

D. Bonaventura, Rabós d'Empordà
La façana de l'església del monestir de Sant Quirze de Colera, amb el seu típic campanar d'espadanya, ha tingut durant molts anys completament enganyats arqueòlegs i historiadors. Unes excavacions acaben de revelar que la façana actual és en realitat una reconstrucció que data de final del segle XVII o primers del XVIII feta a imitació de la resta de l'edifici, que és d'època romànica, dels segles XII o XIII. Fins ara ningú no havia posat en dubte que la façana del temple era també un exemple del romànic més pur.

D'altra banda, les excavacions també han revelat que al llarg de la història hi ha hagut fins a tres temples sobreposats al mateix indret, i no dos, com es pensava fins ara.

L'existència dels documents de la consagració de dues esglésies, l'una l'any 935 i l'altra el 1123, era coneguda fins ara. La consagració de 1123 correspon a l'església actual i la del 935 s'associava a les restes de l'edifici primitiu i d'unes tombes antropomòrfiques que els arqueòlegs han anat posant al descobert.

Aquest segon aspecte també s'ha posat en qüestió ja que la consagració del 935 sembla correspondre a les restes d'una mena de cripta d'un edifici ja desaparegut trobades recentment dins l'església actual, a la zona dels àbsis.

Dolors Codina, directora de les excavacions, es decanta ara per l'existència d'una primera petita església del segle IX, a la qual correspondrien els enterraments antropomòrfics, una segona església del segle X (la consagrada el 935) associada a les restes de la cripta i una tercera, l'actual, del segle XII (la consagrada el 1123).

La campanya d'excavacions dins l'església del monestir és la continuació d'uns treballs iniciats l'any 2002 amb vista a la musealització del conjunt.

Les excavacions les adjudica l'Incasol i es financien amb aportacions de l'anomenat 1% cultural i de la Diputació.

A la visita d'obres d'ahir hi va participar l'arqueòleg Miquel de Palol; l'historiador Joan Badia; el director dels Serveis de Cultura, Josep Quintanas i, entre altres, el ponent de Cultura de la Diputació, Enric Vilert.

■ **Els treballs s'emmarquen en el projecte de musealització**

DANIEL BONAVENTURA

FAÇANA DE L'ESGLÉSIA. Ara resulta que el perfil més difós del monestir no és en realitat original de l'època romana, sinó una reconstrucció moderna.

Pere de Palol demana als joves arqueòlegs prudència en la interpretació de les dades

D.B., Rabós d'Empordà
El degà dels arqueòlegs gironins, Pere de Palol, especialista en arqueologia paleocristiana i medieval, no es va voler perdre ahir la presentació de les importants i sorprenents revelacions de les darreres excavacions a Sant Quirze de Colera.

Pere de Palol va obrir sense pudor davant els mitjans de comunicació un intens debat que va posar de relleu la fragilitat dels arguments basats en les troballes encara fresques i no prou estudiades.

En un moment donat, i adreçant-se a la directora de les excavacions, Dolors Codina, va dir: «*Ja sé que sóc un vell tossut, perdoni que li demani molta prudència en la interpretació de les restes trobades*».

D'altra banda, Dolors Codina va explicar que dins l'església s'ha trobat un total d'unes 11 tombes antropomòrfiques, uns resultats semblants als obtinguts en el seu moment dins l'església de Sant Pere de Rodes.

Tots els individus d'aquests enterraments eren homes d'e-

DANIEL BONAVENTURA

PERE DE PALOL. El degà dels arqueòlegs gironins va visitar ahir els treballs.

dat adulta, la qual cosa porta a pensar que es tractava de membres de la comunitat monàstica. Però això només són hipòtesis a l'espera d'estudis conclouents.

Entre els enterraments de l'interior de l'església i els de l'exterior s'han estudiat un total d'unes 125 tombes. Les de l'exterior corresponen a homes i dones de diverses edats.

D'aquí s'ha deduït que per-

tanyen a les restes mortals d'una població dispersa que vivia en masos dels entorns i anaven al monestir a enterrar els seus difunts.

En aquest sentit, Josep Quintanas va recordar l'important paper de suport del monestir a la repoblació de la plana en la mesura que els riscs d'invasions i ràtzies àrabs van anar quedant enrere.

La quantitat de tombes trobades demostra que hi havia una població considerable que explotava les muntanyes i les valls properes al monestir.

La prosperitat d'aquella època explicaria les successives reconstruccions i ampliacions de l'església i el monestir entre els segles IX i XII, fins a convertir-se en un dels més importants de Catalunya, com proven les monumentals restes que encara perduren avui.

El projecte de l'arquitecte Joan Falgueras, que encara està pendent de ratificació en funció de les restes trobades, preveu tapar l'entorn de l'església amb un paviment de pedra però deixar la part central vista, amb les tombes antropomòrfiques al descobert.

Sant Quirze de Colera va deixar de ser fa molts anys un lloc de culte i ara espera uns nous usos que no s'han concretat, però hauran d'anar ben acordats amb la conservació de les restes patrimonials, testimoni d'un passat esplendorós. La decisió està a mans dels experts.